

Minnesanteckningar från allergironden den 9 april hos familjeläkarna Saltsjöbaden

3 sjuksköterskor och 7 läkare deltog i rondan

Ronden hölls hos familjeläkarna Saltsjöbaden och Caroline Nilsson, barnallergolog från Sachsska barnsjukhuset var inbjuden och dagens ämne var födoämnesallergier.

Tack Familjeläkarna Saltsjöbaden att vi kunde ha rondan hos Er!

Först en presentation av hemsidan: www.allergicentrumstockholm.se, ger råd att gå in och läsa pollenrapporten.

Reklam för högskolekurs för sjuksköterskor: Astma, allergi och annan överkänslighet, 15 hp. Anmälan på www.antagning.se

Luftvägsregistret skall nu implementeras i vården som ett kvalitetsverktyg för bättre och lika vård för patienter med astma och KOL, från barn till vuxen:

- Att erbjuda patienter med astma diagnostik, behandling och uppföljning i enlighet med nationella rekommendationer.
- Ge återkoppling till den enskilda vårdgivaren.
- Vara som en checklista.
- Ge ökad säkerhet och kvalitet

Födoämnesallergi

Dessa anteckningarna är som komplement till Carolines bifogade bilder

Överkänslighet kan t.ex. vara:

- Enzymbrist, tex laktosintolerans
- Toxiskt tex histaminförgiftning
- Histaminförgiftning kan ge kräkningar och diarré, kan orsakas av lagrade produkter tex gamla ostar, tonfisk
- IgE medierad
- Psykologiska reaktioner/aversion
- De vanligaste födoämnesallergierna hos små barn är mjölk och ägg
- Hos skolbarnen är nöt och jordnötsallergi vanligast.

Diagnostik

Förhöjda IgE antikroppar är inte liktydiga med klinisk allergi utan endast att man är sensibiliserad mot ett ämne.

Anamnesen är det viktigaste verktyget i diagnostiken, man skall ej ta fler prover än man kan ta hand om.

Magont

Diskussioner om barn med ont i magen kom upp och kan ha många olika orsaker, ibland förstoppning och då måste man ofta laxera barnet ordentligt först och sedan sätta in t.ex. Movicol. På barn är viktigt att man har en tillväxtkurva så man ser hur barnet växer. Misstänker man glutenintolerans skall Transglutaminasprover tas. Ibland kan man behöva sätta barnen på mjölkfrikost under en period men alltid med utvärdering.

Primär laktosintolerans är ytterst ovanligt men sekundär laktosintolerans kan vara ett normaltillstånd i många delar av världen.

Vid laktosintolerans har man svårt att spjälka mjölksockret men kan ofta klara av att äta låglaktosprodukter, hårdost innehåller mycket lite laktos och fungerar ofta. Laktosintolerans börjar sällan före skolåldern.

Komjölksproteinallergi innebär att man är allergisk mot proteinet i mejeriprodukter och måste därför undvika alla produkter som innehåller mjölkprotein, även kasein och vassle. Ofta små barn drabbas, växer oftast bort i 2-3 års åldern, några har kvar sin mjölkallergi i vuxen ålder. Barnen behöver ofta få råd av en dietist för att få en näringsriktig kost.

Nötter

Vanligast med allergi från skolåldern. Man har idag mest kunskap kring jordnöten och kan idag ta blodprover för att se om barnet har en jordnötsallergi av den allvarliga arten eller en jordnötsallergi kopplad till en björkallergi. I kliniken är det viktigt att veta om patienten är björkpollenssensibiliserad. Vid misstanke om jordnötsallergi, ta då IgE mot jordnöt och björk. Om ej IgE mot björk men IgE mot jordnöt - stor sannolikhet att det är en "äkt jordnötsallergi". Om IgE mot både björk och jordnöt ta IgE främst mot komponenterna Arah 2 och Arah 8 då man idag ganska säkert kan säga att förhöjda värden på Arah 2 kan vara förenlig med systemiska reaktioner och förhöjda värden endast på Arah 8 är relaterat till OAS (oral allergisyndromet) symtom, även om blandreaktioner finns.

Cashewnöt och pistage korsreagerar

Valnöt och Pecannöt korsreagerar

Växt och frukt allergena komponenter

Profiliner (PR-10)

Är proteiner som är korsreaktiva, kan ge orala allergi syndromet (OAS), sensibilisering kan ses mot tomat, banan, apelsin och melon. Dessa proteiner tål ej upphettning eller saltsyra i magen. PR-10 är ett värmelabilt protein (ser ut som björkens huvudallergen, bet v 1). Kan ge symtom lokalt i mun och svalg, orala allergi syndromet (OAS). Bryts ned av magsyra. Förekommer oftast hos nordeuropéer.

Kan gå bättre att skala äpplen före intag, ibland fungerar svenska äpplen bättre.

Icke IgE medierad födoämnesallergi:

FPIES (food protein-induced enterocolitis syndrome; på svenska icke-IgE-medierad födoämnesallergi) är en relativt ovanlig, svår, icke atopisk gastrointestinal överkänslighet. Drabbar små barn.

Överkänsligheten gäller oftast mjölk eller soja, men den kan triggas även av andra födoämnen. FPIES är en svår, akut, gastrointestinal överkänslighetsreaktion mot födoämnen som mjölk, soja, fisk, kyckling med flera.

Symtomen uppstår cirka 1–2 timmar efter intag av det aktuella födoämnet.

Sjukdomsbilden karakteriseras av kraftiga kräkningar, blekhet, apati, hypovolemisk chock, blodig diarré och i vissa fall även metabol acidosis.

Test för IgE-antikroppar är negativa.

I det akuta skedet består behandlingen av intravenös rehydrering och kortikosteroider.